

Santa Caterina de Siena, intercessora de l'Opus Dei

Caterina Benincasa, coneguda com a santa Caterina de Siena, va néixer a Siena el 25 de març del 1347 i va morir a Roma el 29 d'abril del 1380. És copatrona d'Europa i Itàlia i doctora de l'Església.

28/04/2025

Sant Josepmaria apreciava l'amor incondicionat a l'Església i al Romà Pontífex que manifestava santa

Cateriana de Siena. Sembla que la idea del fundador de l'Opus Dei d'invocar-la per a l'apostolat de l'opinió pública es remunta al 1964.

Però, qui va ser Caterina de Siena?

Santa Caterina era filla de Giacomo di Benincasa, un tintorer de Siena, i Lapa di Puccio di Piagente. Va néixer el 25 de març del 1347 a Siena i va morir amb tan sols 33 anys el 29 abril del 1380 a Roma.

La seva sepultura a la venerable basílica de Santa Maria Sopra Minerva és fita de molts pelegrins d'arreu del món que arriben a Roma. Caterina fou elevada a l'honor dels altars pel seu compatriota Pius II l'any 1461; Pau VI la declarà doctora de l'Església (juntament amb santa Teresa de Jesús) l'any 1970; Joan Pau II la va declarar l'any 1999 patrona d'Europa (amb santa Benedicta de la

Creu [Edith Stein] i santa Brígida de Suècia).

A Itàlia hi ha una devoció molt particular cap a santa Caterina: el papa Pius XII la va declarar patrona d'Itàlia (amb sant Francesc d'Assís) i la ciutat de Roma la venera com a copatrona de l'urbs (amb els sants apòstols Pere i Pau i sant Felip Neri). També altres ciutats com Varazze i — òbviament — Siena l'hi tenen com a santa patrona.

Sent encara nena, la Caterina ja demostrava una pietat profunda. Quan tenia uns sis anys va tenir una visió de Crist sobre un tron, acompanyat de sants. Arran d'aquest succés, va fer un vot de virginitat, decisió que va ser rebuda amb incomprensió i oposició a la seva família. La mare, en particular, va fer tot el possible per dissuadir-la de la seva pregària cada cop més

intensa i les seves severes pràctiques de penitència.

Caterina va obtenir, però, el suport dels frares dominics de la ciutat i, a l'edat aproximada de 18 anys, va aconseguir —superant una infinitat d'obstacles— ser admesa entre les Mantellate, devotes dones terciàries dominiques.

Els anys successius va viure, segons els costums de les Mantellate, a casa dels pares, però totalment retirada a la cel·la del seu cor, com li va ensenyar el mateix Senyor Jesús en una de les múltiples visions que tenia la jove terciària. Deixava la casa només per assistir a la Santa Missa i a les reunions de la seva comunitat religiosa.

Dedicació a les obres de caritat i a la conversió dels pecadors

Un canvi important en la vida de la santa va esdevenir-se l'any 1368 — Caterina tenia en aquell moment 21 anys— quan va tenir una visió de les seves núpcies místiques amb el Senyor, i Jesús, el seu marit místic, li va encarregar poc després en una altra visió que es dediqués amb totes les seves forces a obres de caritat i a la conversió dels pecadors.

Començant per la seva família, Caterina eixamplava a poc a poc el radi d'acció, especialment als hospitals de Siena. En la tasca caritativa incloïa cada vegada més persones: d'una banda, s'ocupava de la seva comunitat religiosa, però també de religiosos, clergues i laics, que van anar formant a poc a poc la Famiglia, on també persones de més

edat l'anomenaven amb afecte i veneració *Mare*.

La seva obra caritativa i el seu carisma va menar moltes persones a una conversió profunda, acompanyada de miracles. En conseqüència, la seva fama es va difondre aviat més enllà de Siena i la Toscana fins a assolir tota la península d'Itàlia.

Caterina va començar a escriure cartes, o millor dit a dictar-les a un dels seus fidels amics, perquè no tenia formació acadèmica i tenia dificultat per redactar. Anaven dirigides a laics i clergues propers, però també a bisbes, abats i cardenals, i fins i tot als papes de l'època. L'estil d'aquestes cartes, de les quals se'n conserven més de 380, és sorprenent: Caterina parla amb gran força i insistència i, alhora, anima el destinatari amb paraules dolces i convincents a complir

sempre la voluntat del Senyor.

Afirma que «*scriu nel sangue di Crist*» i acaba moltes de les seves cartes amb l'exclamació *Gesù dolce, Gesù amore*.

A les seves cartes als papes conjuga un amor filial i obedient —és molt característica l'expressió *il dolce Cristo in terra* que sol fer servir per referir-se al Romà Pontífex— amb les exigències que presenta sense vacil·lació: vida personal exemplar, reforma dels costums —sobre tot entre els col·laboradors del Papa—, retorn del Papa a Roma, pau i concòrdia als Estats Pontificis i un esforç comú, començant pel Papa, per alliberar els llocs sants i els cristians de Terra Santa.

Punt culminant del seu fervor pel pontífex i el seu ministeri és el viatge a Avinyó que Caterina va realitzar al costat d'alguns amics l'any 1376, per presentar en nom del Senyor a

Gregori XI les mateixes exigències que abans havia manifestat per cartes; i després, en la situació tràgica del Cisma d'Occident, a partir del setembre del 1378, lluita amb determinació per la causa del papa Urbà VI i es trasllada a Roma, on romangué ja fins a la mort.

L'obra mestra de santa Caterina és el *Dialogo della divina Provvidenza*, obra dictada als seus deixebles sobre les visions de la santa en els darrers anys de la vida.

La veneració de sant Josepmaria cap a santa Caterina

Sant Josepmaria tenia una veneració molt arrelada al seu cor per Caterina i per això anomenava catalines als Apunts íntims —anotacions personals que recullen, com a diari, successos biogràfics, idees per a la meditació o fruit d'ella, etc.— per

devoció a la santa: «Són notes ingènues —catalines les anomenava, per devoció a la santa de Siena—, que vaig escriure durant molt de temps de genolls i que em servien de record i de despertador. Crec que, ordinàriament, mentre escrivia amb senzillesa pueril, feia pregària». Probablement tenia present en usar aquest nom la connexió entre les inspiracions de la santa de Siena i les seves manifestacions posteriors a les cartes i al Diàleg. Així serveixen per documentar el progrés de la vida interior de sant Josepmaria i alhora la seva aplicació a l'obra que Déu li havia encarregat, l'Opus Dei.

Sant Josepmaria, en una carta del 1932 als fidels de l'Opus Dei, va fer el comentari següent: «Els sants resulten necessàriament unes persones incòmodes, homes o dones —la meva santa Caterina de Siena!— que amb el seu exemple i la seva paraula són un continu motiu de

desassossec, per a les consciències compromeses amb el pecat».

Hi admirava, d'una banda la franquesa amb què Caterina defensava la veritat. Per temperament seu i perquè considerava aquesta sinceritat una virtut fonamental: «Estic segur —va escriure ja l'any 1957— que n'hi haurà que no em perdonaran fàcilment que parli amb aquesta claredat, però ho he de fer en consciència i davant de Déu, per amor a l'Església, per lleialtat a la santa Església, i per l'afecte que us dec. Tinc una especial devoció a santa Caterina —aquella “gran murmuradora”!—, perquè no callava i deia grans veritats per amor a Jesucrist, a l'Església de Déu i al Romà Pontífex».

En una carta escrita el 15 d'agost del 1964 tornà a tocar el tema de la veritat que cal dir amb valentia,

quan hi ha confusió que enfosqueix el clar judici de la consciència: «En totes les èpoques hi ha hagut divergències, errors, exageracions o actituds disparades: i la veu, que ha traspassat aquestes barreres, ha estat sempre la veu de la veritat ungida per la caritat. La veu dels veritables savis, la veu del Magisteri; la veu, fills meus, dels sants, que han sabut parlar en mil tons, per aclarir, per exhortar, per demanar una autèntica renovació. (...) Fills meus, coneixeu bé la història de l'Església, i sabeu com el Senyor se sol servir d'ànimes senzilles i fortes, per fer-ne voler en moments de confusió o de peresa de la vida cristiana. A mi m'enamora la fortalesa d'una santa Caterina, que diu veritats a les persones més altes, amb un amor encès i una claredat diàfana; m'omplen de fervor els ensenyaments d'un sant Bernat (...) Tantes i tantes veus profètiques, juntament amb el Magisteri

il·luminat de l'Església, inunden de llum tot el Poble de Déu».

(...)

Santa Caterina, intercessora de l'apostolat de l'opinió pública

Mentre els altres intercessors de l'Obra, és a dir, sant Pius X, sant Nicolau de Bari, sant Joan Maria Vianney i sant Tomàs Moro ja havien estat nomenats en anys precedents, sembla que la idea de sant Josepmaria d'invocar santa Caterina per a l'apostolat de l'opinió pública es remunta al 1964, com es llegeix en una carta dirigida a Florencio Sánchez Bella, consiliari de l'Opus Dei en aquells anys a Espanya, el 10 maig d'aquest any: «T'explicaré ara que se m'ha avivat la devoció, que en mi és vella, a santa Caterina de Siena: perquè va saber estimar filialment el Papa, perquè va saber servir

sacrificadament la santa Església de Déu i... perquè va saber parlar heroicament. Estic pensant a declarar-la internament patrona (intercessora) celestial dels nostres apostolats de l'opinió pública ¡Ja ho veurem!».

Ja alguns dies abans d'aquesta carta, el fundador comentava, a la tertúlia del 30 d'abril, que abans de la reforma litúrgica era el dia de la festa de santa Caterina: «Desitjo que se celebri la festa d'aquesta santa a la vida espiritual de cadascun i a la vida de les nostres cases o centres. Sempre he tingut devoció a santa Caterina: pel seu amor a l'Església i al Papa, i per la valentia que va demostrar en parlar amb claredat sempre que va caldre, moguda precisament per aquest mateix amor. Abans allò que era heroic era callar, i així ho van fer els vostres germans. Però ara el que és heroic és parlar, per evitar que s'ofengui Déu Nostre

Senyor. Parlar; procurant no ferir, amb caritat, però també amb claredat». Alguns dies abans, també el Romà Pontífex sant Pau VI havia parlat en una audiència d'aquesta festa eminent: «Sí, la força del Papa és l'amor dels fills, i la unió de la comunitat eclesiàstica, i la caritat dels fidels que sota la seva guia formen un sol cor i una sola ànima. Aquesta contribució d'energies espirituals, que ve del poble catòlic a la jerarquia de l'Església, que procedeix de cada cristià i arriba fins al Papa, ens fa pensar en la santa que demà l'Església honrarà de manera especial, santa Caterina de Siena , la humil, sàvia, valent verge dominica que, com tothom sap, va estimar el Papa i l'Església, a un nivell i amb una força d'esperit que no s'han conegut en cap altre».

El 13 de maig del 1964, sant Josepmaria decidí posar en pràctica el que havia anunciat a Florencio

Sánchez Bella. En una tertúlia va tornar a tocar el tema de la futura intercessora i, després, somrient va dir: «Per què esperar més? És a mi, com a fundador, a qui correspon nomenar-la, i a casa fem les coses de manera senzilla, sense solemnitats. La nomeno intercessora ara mateix». En aquell moment va demanar a José Luis Illanes que agafés paper i llapis i va dictar un avís per enviar a totes les regions: «El dia 13 de maig, considerant amb quanta claredat de paraula i amb quanta rectitud de cor, santa Caterina de Siena va manifestar, amb audàcia i sense accepció de persones, els camins de la veritat als homes del seu temps, vaig decretar que l'apostolat que els membres de l'Opus Dei desenvolupen a tot el món, amb veritat i amb caritat, per informar rectament l'opinió pública, estigués encomanat a la intercessió especial d'aquesta santa».

*(Traducció al català d'un fragment del
capítol sobre santa Caterina de Siena
del llibre electrònic “Los intercesores
del Opus Dei”)*

.....

.....

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca/article/santa-caterina-de-
siena-intercessora-de-lopus-dei/](https://opusdei.org/ca/article/santa-caterina-de-siena-intercessora-de-lopus-dei/)
(06/03/2026)